Region Västmanland

Datum

Hjälpmedelscentrum
Sanna Hermansson,
Elin Strandman,
Emelie Lundqvist

2026-08-20

Bilaga 3

Omvärldsbevakning CPAP-behandling

Frågeställning

Mail med frågeställning som skickats till kollegor i andra regioner:

I Region Västmanland är det i dagsläget kostnadsfritt som patient att ha CPAP-behandling, bortsett från en startavgift på 500kr när man startar behandlingen. Patienten får alltså låna CPAP (eller autobilevel) gratis och de får kostnadsfritt hämta ut tillbehör (mask, slang, befuktare osv) via Hjälpmedelscentrum så ofta de behöver. Det vi har märkt är att detta ibland utnyttjas och vissa hämtar ut nya tillbehör ofta eftersom det ändå inte kostar dem något. Vi funderar därför på om det är dags att börja begränsa dessa fria uttag (kanske 2 masker/år osv) och/eller införa någon form av kostnad för patienterna. Vad vi vet så är Västmanland en av få regioner där det inte kostar något och det är helt fria uttag av tillbehör.

Vi tänkte därför göra en liten omvärldsbevakning och höra hur andra regioner gör med kostnader och begränsning av masker, slangar etc. för CPAP-behandling. Vad har ni för regler i Region XX? Om det kostar något, är det då bara för CPAP-området eller är det en kostnad även för andra andningsområden (syrgas etc.)?

Svar

Sörmland

I Sörmland betalar patienterna 100kr/månaden för sin CPAP-maskin och sen kan de beställa 1-2 masker per år samt 1 slang och befuktare per år. Sen är det såklart vissa patienter som beställer mer än det och vissa mindre. Vi tar inte i dagsläget ut någon kostnad om de beställer fler.

Patientavgift om 100kr/månad gäller endast för patienter med APAP och autobilevel. De patienter som får sin utrustning förskriven via lungkliniken, ex. enkel och avancerad bilevel, ventilator och syrgas, betalar ingen patientavgift.

Eventuellt kommer vi höja avgiften då den inte är justerad på flera år. Vi har också haft diskussioner kring kostnad för masker, slangar mm om det är så att de överstiger 1–2 per år, men det är som sagt bara lösa diskussioner.

Stockholm

I Stockholm betalar patienterna en egenavgift för CPAP (100 kr/månad). Patienterna får sin första mask gratis och sedan får de bekosta ny mask, mjukdel och huvudband själva vartefter det slits. Önskar de en annan maskmodell så får de även bekosta den själva. Vi har förnärvarande försäljning av masker hos oss på MAH.

Service, reservdelar och tillbehör (inkl. slang) till CPAP-behandlingen bekostas av regionen, man kan säga att det ingår i egenavgiften. Patienter i behov av mer avancerade ventilatorer betalar ingen egenavgift och masker bekostas av regionen. När maskerna betalas av regionen ser vi också att förbrukningen kan bli hög. Som standard tillåter vi ca 2 masker per år eftersom garantin ofta ligger däromkring, vi kallar det normalförbrukning. Efterfrågas masker utöver normalförbrukning hänvisar vi patienten till förskrivaren som kontaktar MAH för att medicinskt motivera eventuellt behov av ökad maskförbrukning varpå vi kan godkänna ytterligare masker.

Dessa avgifter och kostnader för tillbehör gäller endast APAP och autoBilevel. Avancerad bilevel, ventilator och syrgas får allt utan kostnad. Allt är gratis för patienter under 18 år.

Dalarna

I Dalarna betalar patienterna en hjälpmedelsavgift (engångs) på 250kr vid nyförskrivning eller vid maskinbyte. Alla tillbehör får patienterna köpa själv till ett subventionerat pris enligt nedan (förutom den första masken som är gratis och erhålls i samband med att man provar ut sin APAP-utrustning):

Aktuella priser:

- Komplett mask – subventionerat pris 500kr (max 1 gång/år)
- Mjukdel – subventionerat pris 300kr (max 1 gång/år)
- Huvudband: 100kr
- Slang: 100kr
- Vattenbehållare: 100kr

Vi vet att från sömnlaboratoriets sida finns en önskan att höja egenavgifterna då de varit samma sedan år 2010.

Blekinge

I Blekinge betalar patienterna 500 kr vid utprovning och får då ett komplett set för behandling och då ingår en mask. Behöver patienten byta mask under de första veckorna görs detta och patienten betalar inte. När patienten sedan bestämt sig står denne för mask, slang, filter och befuktare själv.

Patienterna beställer själva tillbehör på nätet/via leverantörernas webshopar. Men alla kan inte det där med att beställa på nätet så då kan de köpa via oss.

Patienter som behandlas med ventilator eller syrgas betalar inte mer än för besöken på sjukhus eller hembesök.

En liten gråzon hos oss blir de som har en sömnapné men fått byta över till ventilator, de får då tillbehör gratis. Detta för att vår kundtjänst inte har koll på vilken diagnos patienten har. Vi har därför satt CPAP-kostnad på patient och ventilator-kostnad på kliniken för att göra det lätt för dem.

VGR

I VGR kan patienten få ny mask max 2 gånger per år. Undantag kan ske om förskrivaren bedömer att speciella behov finns. Ingen avgift för patienterna.

Halland

Patienten betalar 100kr/månad. Då ingår byte av mask, slang och filter var 10:onde månad.